Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LX. Ч. 339. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го ГРУДНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 339. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, DECEMBER 20, 1952. VOL. LX.

ПЛЯН ДОБРОВІЛЬНОГО МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОТОВИЙ

Вашингтон. — Комісія здоров'я президента Трумана проголосила плян забезпечення здоров'я в усій країні з окремими керівництвами по стейтах. Федеральний уряд мав би зфінансувати медичну опіку для бідних і старих коштом коло більйона долярів і в обмеженій мірі допомагав би оплачувати загальну програму. Одначе само зорґанізування такої програми залишене приватним групам, місцевим і стейтовим урядям, з метою притягнути загал до цього пляну. Президент прийняв цей плян на короткій церемонії в Білому Домі, висловлюючи надію, що адміністрація вибраного президента Айзенгавера щось з дим зробить, а не залишить його „мертвим звітом". На думку Трумана, проєкт заслуговує на загальну увагу всіх американців.

Комісія, складена з 15 членів, присвятивши цілий рік праці для опрацювання програми, не прийняла Труманової думки про обов'язкове забезпечення здоров'я, що його лікарі назвали „соціялізованою медициною" й тому спричинили великі суперечності серед громадянства у відношенні до цієї справи. За те комісія думає, що час наспів прийняти її плян, у якому є такі пункти:

1. Придбання федеральним урядом фондів для додатку до стейтових фондів, призначених на медичну й шпитальну опіку в кожній місцевості; 2. розширення теперішнього забезпечення здоров'я при допомозі публічних фондів; 3. створення федерального департаменту здоров'я й забезпечення з повагою кабінетного секретаріяту й постійної федеральної комісії здоров'я; 4. асиґнувати з федеральних фондів 100,000,000 на допомогу школам придбати більше лікарів, дентистів й медсестер. Це запобігло б недостачі біля 22,000—45,000 лікарів і 17,000—34,000 дентистів коло 1960 року; 5. додаткове виасиґнування 75,000,000 на шпиталі й інші середовища здоров'я; 6. причинку 20,000,000 з федеральних фондів річно на медичні досліди; 7. виключення расових різниць при медичнім вишколі по шпиталях; 8. придбання федеральних фондів для зрівноваження зусиль місцевих департаментів здоров'я у придбанні медичного персоналу на такій базі, як оплачується приватно лікарів.

Згідно з пляном, федеральний уряд уживав би фондів з суспільного забезпечення для заплати наперед медичної услуги для тих, що дістають допомоги з суспільного забезпечення в кожному стейті на засадах вироблених федеральними чинниками. При такому пляні передбачені клініки, у яких потребуючі діставали б потрібну медичну опіку, а забезпечення здоров'я було б переведене через існуючі приватні установи. Кожний пацієнт мав би право вибирати собі лікаря, якого хоче, а кожен лікар мав би право лікувати на підставі власного досвіду й знання за нагороду, яка могла б вдоволяти медичну професію.

Вживають ліку для відкриття правди

Де Мойнс, у стейті Айова. — „Сироватку правди" дали зажити двом людям при допитах, хто з них був водій вантажного авта в часі, коли авто забило двярічного хлопця 5 вересня. Поскільки відомо, це перший раз суд у стейті Айова дозволив на такий досвід, а це теж один з нечисленних випадків у цілій Америці. Оба запідозрені згодилися на досвід. Один з них, Артур Кунс вже перейшов досвід, а другий, О. Б. Гарґер, має щойно піддатися.

ПРОКУРАТОР ПРИКРИВАВ УБИВНИКІВ З „ВОДНОГО ФРОНТУ"

Ню Йорк. — Під час допитів Стейтової Карної Комісії для прослідження злочинів у прибережній смузі, де приміщені корабельні причали, виявив Едвард А. Геферман, — корпораційний адвокат, що був помічником прокуратора Вільяма О'Двайра, що він дістав в 1941 р. звідомлення від поліції про замордування робітничого діяча, члена Американської Партії Праці Петра Панто і склав це звідомлення до актів, не пробуючи навіть починати судового допиту проти винуватців. Що більше — у цьому звідомленні було зізнання свідка Аллі Танненбаума, що йому переповів Емануел Вайс з Брукліна, як він, на спілку з Джіммі Ерраком, у приявності ославленого підпільного верховода Алберта Анастасія і з його доручення, замордував у 1939 р. згаданого Петра Панто, коли він прийшов до наперед умовленого дому, заманений туди підступом. Тоді його жертва — Панто, пробував втікти і боронився від напасників як міг. Прокураорт О'Двайер, за вказівками слідчого протоколу вислав був робітників до Ліндгорст, на березі ріки Пассейк у стейті Ну Джерзі, де замордований був прикритий мішаниною вапна й цементу. Робітники копали три тижні і видобули тіло небіжчика. — О'Двайер прилюдно чванився, що він знає імена вбивників і віддасть їх під суд, одначе цього не виконав. Після того Вайс згинув на електричнім кріслі за замордування іншого чоловіка, а Феррако десь щез, мабуть замордований кимсь, щоб не стало свідка. Вайс сиявив Тенненбаумові думку, що то Алберт Анастасія „мусів позбутися" Панто, коли той не хотів мовчати про його погубні затії в прибережній смузі і грозив, що розкриє правдивий стан серед прибережних робітників: Геферман каже, що безпосередній обов'язок поставити вбивників перед суд належав до головного урядовця в бюрі прокуратора, Джеймса Морана, який тепер відсиджує кару за криву присягу, хоч верховний обов'язок належав до О'Двайера, який пізніше був обраний посадником міста Ню Йорку, а тепер викінчує своє становище амбасадора в Мехіко.

Адвокат Марсі Портер, — ствердив перед комісією, що Панто сказав був йому, що прибережні робітники виплачували Албертові Анастасія різними способами коло 40 відсотків з побраної заробітної платні. Свідок теж ствердив, що брати Алберт і Антоні Анастасія, Луї Капоне й інші ватажки підпільного шумовиння вживали приміщення бруклинського демократичного клюбу як своєї приватної домівки. До цього клюбу заходив часом О'Двайер і цей клюб давав дари на виборчі кампанії. Портер, як адвокат заступав справи Американської Партії Праці. Він свідчив перед комісією, що О'Двайер обіцяв йому в розмові, що він виведе справу вбивства Панто на денне світло, одначе цього не зробив. Свідок каже, що обіцянкою хотів О'Двайер спонукати його працювати серед А. П. П. для підтримання його під час виборчої кампанії, одначе свідок тоді заявив, що він не має впливу на А.П.П.

КАРДИНАЛ СПЕЛМАН ВИЇЖДЖАЄ ДО КОРЕЇ

Кардинал Френсіс Спелман (зправа) прощається на нюйоркському аеродромі з єпископом Фултоном Шіном, виїжджаючи літаком до Кореї, щоб там разом з американськими вояками провести Різдвяні Свята „в тому сумному місці" на фронті.

Президент підтримує становище державного департаменту щодо слідства в ОН

Вашингтон. — Сенатські слідчі, що досліджують льояльність американських урядовців в ОН, отримали повідомлення від державного секретаря, Діна Ачесона, що президент Труман підтримав становище департаменту не виявляти імен урядників, що ведуть це слідство. Про погляди президента було сповіщено в листі Ачесона до сенатської Підкомісії внутрішньої безпеки, а зміст того листа подав до прилюдного відому сенатор О'Конор, демократ з Мериленду, у зв'язку з попередньою заявою Великої Федеральної Лави, в Ню Йорку, що вона не мала часу, щоб виявити чи не належить розглянути льояльність декого з американців-урядовців ОН та в зв'язку з чутками, що департаменти державний і справедливости посередничали в нарадах великої Лави. Сповіщення про зміст листа Ачесона було супроводжено відповідними запитами в Палаті Репрезентантів. Демократичний репрезентант Ф. Шелф з Кентокі заявив при тому, що досі вислухано лише становище „однієї сторони" в тій, дуже делікатній справі і що належить ще вислухати гадку заторкнених департаментів, — також на таємнім засіданні. У розмовах про дії підкомісії слідства не називається імен окремих урядовців, бо, як пояснив у листі Дін Ачесон, усі дії державного департаменту повинні бути суцільні, а виявлення прізвищ осіб, які працюють таємно, було б порушенням тієї солідарности установи.

ЗДА домагаються від Праги вияснення про долю братів Філдів

Вашингтон. — Державний Департамент сповістив, що він вислав ноту до Чехословаччини з домаганням вияснити долю Ноеля і Германа Філдів, громадян ЗДА, що зникнули кожний окремо в Чехословаччині три роки тому. Нота, що була в цій справі вислана на початку цього місяця, була попереджена багатьома заходами перед чехословацьким і польським урядами, які велись для вияснення долі двох братів. Про одного з них відомо, що, в серпні 1949 року, він всів у Празі в літак, що мав відлетіти до Варшави, а про другого вістки не було від травня того ж року. У пізніших процесах проти „шпигунів" у Празі, було згадувано і про одного з Філдів, як про „американського шпигуна". Інші вістки говорили б про те, що брати перебували ще недавно в одній з празьких в'язниць. У ноті, як повідомляє державний департамент, зокрема вимагається пояснення, як це можливо заарештувати чужих громадян і тримати їх три роки, не сповістивши про це консула їхньої країни.

Колядники О.Н. в Публічній Бібліотеці

Ню Йорк. — Колядки в чужинних мовах відспівав перший раз хор Об'єднаних Націй, в притворі Публічної Бібліотеки в четвер вполудне з гарним репертуаром. Хор, — складений з 18 дівчат і юнаків, затруднених у бюрах ОН, виконав низку колядок у вісьмох мовах, починаючи від латинської: „Адесте фіделес". Крім цієї, відспівано ще колядки: еспанську („Ноче буена"), італійську („Ля Пасторале"), польські („Люляйже Єзуню" і „Всьруд ноцней ціши"), словацьку („Паслі овце валаші"), німецьку („О ду фреліхе"), французьку („Труа ань сон вені"). Хором керувала Аделя Залсска Гесс з Польщі. Вона з'ясувала кожну пісню, пояснюючи її походження, заки її відспівано. — Критики кажуть, що всі колядки були дбайливо відспівані в мовах націй, з яких походять. Пляну ють дальші виступи хору під час Різдвяних Свят. У головному будинку Публічної Бібліотеки виставлено тексти колядок в різнородних мовах, починаючи з 12 сторіччя.

Приловили злодіїв, що ограбували понад мільйон дол. у Бостоні

Бостон. — Федеральне Слідче Бюро подало до відома ім'я Джозефа О'Кіфа, віком 44 років, як одного з ватаги злодіїв, що 17 січня 1950 р. ограбили підприємство переваження банкових грошей Брінка на $1,219,000, найшовши в домі О'Кіфа, місцевості Соґтон недалеко місця грабіжі ще $60,000 в банкнотах. Аґенти Еф Бі Ай підслухали телефонічну розмову злодія з його жінкою і на цій підставі постаралися за його арештування. О'Кіф був свого часу покликаний на допити федеральної слідчої судейської лави, одначе відмовився давати якінебудь вияснення. Документ на арештування („варрант") підписав аґент Еф Бі Ай, Джан Б. Грін, який керував слідством для викриття славної на всю країну крадіжки зперед трьох років. О'Кіф має кримінальне минуле впродовж двадцяти років. Останній раз він сидів у тюрмі в Тованда, у стейті Пенсилвенія за посідання револьвера. 6 місяців після сповнення злочину в Бостоні. Судейська лава мусіла потайки приспішувати слідство, щоб призбирати свідків і інші докази, заки ще задавнилося б судове поступовання після трьох років він дня крадіжки.

„ІЗВЄСТІЯ" ПРО ВЕЛИКІ ХАБАРНИЦТВА В ХАБАРОВСЬКУ І НА УКРАЇНІ

Москва. — Урядові „Ізвєстія" повідомляють, що їм удалося викрити великі хабарництва та зловживання грішми в Хабаровську на Далекому Сході. Ці витрати державного гроша доходять до 30,000,000 рублів (один рубель — 25 центів). За півроку в самих тільки рибацьких кооперативах украли 5,000,000 рублів. Ці надужиття вможливлював окружний прокурор та його заступник, які мали зв'язки із злочинцями. Прокурор Власов та його помічник Черенков безпосередньо брали участь у цих злочинах, бо Власова жінка як продавець у крамниці привласнила собі більше як 10 тисяч рублів, і прокурор Власов своїми впливами врятував її від кари. Таких злочинів нараховують „Ізвєстія" більше на Далекому Сході. Щоденник „Правда" викриває зловживання на Україні в Донецькому басейні, де урядовці перебільшували звіти про продукцію та в той спосіб діставали великі нагороди. Ці перебільшення в одній тільки будівельній фабриці Ворошиловська виносили 136 тисяч рублів в першій чверті цього року, 175 тисяч в другій, а 34 тисячі в третій. Але подібні перебільшення знайдено в 17 будівельних установах, і вони подвоїлися в третій чверті року в порівнянні із першим кварталом. „Правда" закликає партію до акції, щоб „зробити кінець фальшуванню та перебільшуванню рекордів продукції". Про подібні „діла" писала недавно „Правда" в Києві, де три особи засудили до кари смерти, а інших обманців із Москви, що діяли в Києві, до довгорічного ув'язнення.

ГЕН. КОЛЛІНС ВІДБУВ НАРАДИ З НАЙВИЩИМИ ЕСПАНСЬКИМИ ВІЙСЬКОВИМИ КОМАНДАНТАМИ

Мадрид. — Шеф штабу американської армії, ген. Лотон Коллінс, відбув впродовж останніх днів важливі наради з найвищими представниками еспанських збройних сил в справі американсько-еспанської військової співпраці. В нарадах взяли участь теж еспанський міністер оборони ген. Авґустин Муньоз Гранде та шеф генерального штабу еспанської армії ген. Хуан Віґон. Ген. Коллінс, виїжджаючи з Мадриду до Лісбону, відмовився від будь-яких коментарів та завваг на тему відбутих розмов, але з еспанських авторитетних кол можна було довідатися, що одним з практичних вислідів тих нарад мало б бути признання Еспанії дальших коло 30,000,000 американських долярів на допомогу у вишколі і перевишколі еспанської армії. Ці гроші не були б враховані в тих 125,000,000 долярів, що їх ухвалив минулого року Конґрес З'єдинених Держав Америки на військову і господарську допомогу Еспанії в заміну за її морські і авіяційні бази, якими зможе користуватись американське командування для скріплення оборони Південно-Західної Европи. В цій справі вже устійнено принцип окремого американсько-еспанського договору, який, — після узгіднення низки подробиць, — мав би бути підписаний вже в першій половині наступного року.

Представник Тіта не добирає слів в нападах на Ватикан

Беоґрад, Юґославія. — Міністер закордонних справ Юґославії, Едвард Кардель, вияснював вчора перед парляментарним комітетом закордонних справ причину зірвання дипломатичних зв'язків з Ватиканом, не добираючи слів в обвинуваченнях та напастях на Апостольську Столицю. Він твердив, що уряд Юґославії зірванням дипломатичних стосунків хоче „покарати" Ватикан за його анти-юґославську кампанію на міжнародному терені та за „підривну роботу" в самій Юґославії, зокрема за акцію проти „консолідації" Католицької Церкви в тій країні. Страшною лайкою накидувався Кардель головно на новоіменованого кардинала Степаніца, закидаючи йому співпрацю з ворогом під час другої світової війни, включно з участю у вбивствах. Теж юґославська комуністична преса почала таку саму кампанію проти Ватикану. Із самого Ватикану, як теж і у ватиканському пресовому органі ще немає жадних коментарів на цей останній крок уряду маршала Тіта, що його однодушно засуджує не тільки католицька, але й загальна преса вільних країн.

Польський делеґат до О.Н. потовчений автом

Ню Йорк. — Д-р Юліюш Кац-Сухи, якого минулого року позбавлено головства в польській делеґації до Об'єднаних Націй на друге місце, а який мав саме виїздити з Америки до Польщі літаком, небезпечно потовкся в четвер ввечорі, коли вдарив автом у стовп мосту Трайборо Брідж. Його взяли до шпиталю в Гарлемі, де лікарі ствердили критичний стан його здоров'я. Він має потовчений череп, а може й ушкоджений мозок. Софія Артимовська кореспондентка газети „Трибуна Люду" з Варшави, що їхала разом з Кацом, вийшла тільки з малим потовченням. Поліція ствердила, що в його автомобілевому випадку нема нічого запідозреного, одначе в колах Об'єднаних Націй це викликало різні здогади. Давніше Кац-Сухи був звісний із своїх нагальних напастей на ЗДА, а від часу його „деґрадації" комуністи завважали в нього прихильність до „західних кіл", тобто до поляків, що перебувають в Лондоні. Його жінка й діти залишилися в Варшаві, отже комуністичний польський режим міг би пімститися на них, якщоб їх батько захитався в комунізмі і пробував утікати „на волю".

Успіх арабів в ОН в справі Палестини

Об'єднані Нації, Н. Й. — Зміна становища совєтського бльоку та латинських держав Південної Америки причинилася до того, що в Генеральній Асамблеї ОН перепала — „невтральна резолюція", яка взивала обі сторони, це значить арабські держави та Ізраїль, до безпосередніх переговорів у справі налагодження палестинського спору. Ця резолюція дістала тільки 24 голоси, проти неї було 21 голос, а решта держав здержалася від голосування. Ця резолюція перепала, бо до її кінцевої ухвали треба більшости двох третіх голосів. Представники арабських держав прийняли з вдоволенням такий вислід голосування. Несподіванкою було становище совєтського бльоку, який досі стримувався від голосування в цій справі, а тепер голосував проти. Латинські держави Південної Америки в більшості стрималися від голосування, бо вони не вдоволені становищем Ізраїля в справі невтралізації Святих Місць у Єрусалимі. Заява ізраїльського прем'єра Бен-Ґуріона в цій справі викликала неприхильний відгук у католицьких державах. Франція та ЗДА невдоволені також філіппінською поправкою в цій справі, яка також перепала.

НАТО ЗАКІНЧИЛА СВОЇ НАРАДИ ЗМЕНШЕННЯМ ВИДАТКІВ НА ОБОРОНУ

Париж. — Рада Організації Північно-Атлантійського Пакту (НАТО) закінчила тут вчора свої наради, ухваливши видати 229,000,000 долярів на дальшу розбудову воєнних баз і комунікаційних получень в рр. 1953-1954. Головне командування аліянтських збройних сил в Европі домагалося на ті цілі приблизно 473,000,000 долярів. З ухвалених грошей приблизно сорок відсотків, отже коло — 91,840,000 долярів повинні дати З'єдинені Держави Америки. Ухвала цих видатків була чи не єдиним важливим рішенням Ради на цій сесії, крім компромісового узгіднення аліянтського командування на Середземному морі. В нарадах брали участь міністри закордонних справ, оборони і фінансів всіх 14-ти країн, які належать до Атлантійського Пакту. Вони рішили скликати чергові наради „по можності якнайшвидше в 1953-ому році". Ціллю чергових нарад буде „встановити остаточні оборонні цілі на наступний рік як щодо видатків, так і збройних сил." В кінцевому комунікаті з цих нарад сказано, що від скріплення західної оборони залежить поліпшення міжнародного положення та що кожне послаблення тої оборони збільшило б воєнну загрозу. В окремій резолюції Рада закликає своїх членів до стабілізації господарського і фінансового положення в їх країнах. Це вплинуло теж на рішення зменшити оборонні видатки, щоб „не перетягати господарських зусиль", що могло б негативно відбитися на господарському положенні поодиноких країн і тим самим захитати їхні оборонні спроможності.

Ачесон закликає до ратифікації договору про европейську армію

Париж. — Державний секретар Дін Ачесон, що брав участь в нарадах НАТО, залишаючи столицю Франції закликав до швидкої ратифікації договору про европейську оборонну спільноту, який передбачує створення спільної-европейської армії, включно з 12-ти німецькими дивізіями в її складі. Ачесон твердив, що завершення цього кроку відносно спільних збройних сил европейських країн причиниться теж до розвитку і дозрівання думки про політичну федерацію Европи, що матиме переломові значення в історії не тільки европейського континенту,— але й всього світу. До ратифікації того договору закликали теж інші учасники нарад.

Британський генерал перебере командування в північній Европі

Париж. — Британського генерала Роберта Мансерга призначено командантом аліянтських збройних сил в Північній Европі, на місце адмірала Патрика Брайнда. — Ген. Мансерґ перебере це командування з днем 1-го квітня наступного року. Ген. Мансерґ, що раніше займав командні пости британських збройних сил на Близькому і Далекому Сході, очолюватиме головне командування всіх аліянтських збройних сил на північно-европейському просторі. Командант морських збройних сил буде наіменований пізніше.

Корейські червоні погрожують – на фронті спокійно

Токіо. — Комуно-китайська радіовисильна погрожувала вчора новим наступом комуністичних військ та захопленням ними корейської столиці Сеулу до Різдва. Тимчасом на вкритому снігом та замерзлому корейському фронті був повний спокій, чи краще не було стрілів. Натомість червоні повставляли здовж фронту великі голосники та передають ними мелодії американських колядок і різдвяних пісень, перериваючи їх час до часу всілякими пропаґандивними закликами. Високо понад фронтом появився вчора один ворожий літак та скинув летючки, закликаючи аліянтських вояків йти додому і обіцяючи всілякі благодаті тим, що перейдуть на червоний бік. Аліянтська розвідка потверджує деяку концентрацію червоних військ на фронті.

Америка дає запевнення Австрії

Об'єднані Нації, Н. Й. — У відповідь на передвчорашній заклик австрійського міністра закордонних справ д-ра Карла Грубера до Об'єднаних Націй, щоб вони інтервеніювали для приспішення великодержавних переговорів в справі мирового договору з Австрією та закінчення вже восьми-річної окупації тої країни, американський представник в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї, Бенджамін Коген, запевняв вчора, що Америка дальше працюватиме для привернення Австрії сузеренности та що вона „не залишить тої країни в поневоленні будь-якою іншою чужою силою". При цьому Коген обвинувачував Совєтський Союз, що він тенденційно не допускає до миру з Австрією та намагається закріпити свою владу над тою країною.

ФРАНЦІЯ ВИСЛАЛА УЛЬТИМАТУМ ТУНІСЬКОМУ БЕЄВІ

Париж. — Після наради кабінету міністрів, на якій був присутній і президент Франції Вінсент Оріоль, Франція вислала туніському беєві ультиматум, де домагається „негайної відповіді". Подробиці цього ультиматума тримають у тайні. Рада міністрів ухвалила рішення, що робити, коли бей підпише, або далі не схоче підписати ті два декрети, якими Франція започатковує реформу адміністрації в Тунісі. Ці декрети відносяться до зміни місцевої самоуправи, але бей Тунісу не хотів їх досі підписати, бо вважає їх невистарчальними. Французький генеральний резидент Тунісу Жан де Готекло залишився в Парижі, бо коли бей прийме французькі вимоги, то він вже не вернувся б до Африки тому, що між ним і беєм заіснували напружені відносини. Говорять про усунення бея, коли він не прийме французького ультиматум, але тоді заіснує клопіт із вибором наслідника. Дехто гадає, що французи усунуть тільки всяких дорадників, які неприхильні Франції. Між тими дорадниками називають сина, доньку та зятя бея. — З Тунісу повідомляють, що бей згодився підписати один меншевартний декрет, але далі не хоче підписати два найважніші декрети.

СВОБОДА — SVOBODA
український щоденник — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сиьі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weakly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00
Недільне видання:			
На рік у ЗДА	$3.75	На рік у Канаді	$4.25
На пів року у ЗДА	$2.00	На пів року в Канаді	$2.25

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СТАЛІН — ГІТЛЕР

„Сталін іде шляхом Гітлера" — читаємо при кінці статті п. з. „Сталін плянує народовбивство", поміщеній в тижневику „Ню Лідер" з 15 грудня, де мова про останні празькі антисемітські присуди та чистки.

Дуже довго забрало американським лібералам пізнати, що Сталін і Гітлер однакові в відношенні до прав людини, зокрема тоді, коли ця людина не належить до панівного народу, за Гітлера — німецького, а за Сталіна — московського. Бо хоч гостро судили ці ліберали Сталіна за різні вчинки, проте завжди називали „націоналістичними шовіністами" таких, які доказували, що Сталін, щоб вдержатись при владі та здійснювати свої божевільні цілі, нищить мільйони людей також і за національні почування, а навіть вигублює цілі нації. Вони ніколи не припускали, що в царстві Сталіна буде можливе щось таке як антисемітизм, хоч „націоналісти" поневоленої Москвою України переконували світ, що в Совєтах прийде цілком певно черга також і на переслідування та винищування жидів як жидів, в подібний спосіб, як Москва нищила і нищить „українських націоналістів". Таке не вміщалось в головах американських лібералів. Але тепер, по празьких присудах смерти, читаємо вже інші речі, як мова про „жидівських буржуазних націоналістів", а за таких брали усіх підсудних-жидів у Празі, не зважаючи на їхню навіть кількадесятьлітню приналежність до Комуністичної партії.

Та добре, що ця переміна настала. Пам'ятаємо, як в Україні, наприклад, відрікалась жінка мужа, щоб рятувати таким чином хоч життя своїх дітей, а як про таке ми не раз писали, то це не робило ніякого враження. Це була українська „націоналістична пропаґанда", або щось таке, що ширший світ цілком або мало інтересує. Тепер ця справа виглядає інакше, а саме так: „Гуманні люди мусять бунтуватись, як чують про зізнання, добуті тортурами, як жінки та діти домагаються смерти чоловіків та батьків, та коли вся нація змушена кричати, домагаючись вбивств". Теж добре, що тепер уже розуміють, що завжди за таким процесом, як гой, що відбувся в Празі, наступає „масове винищування ворогів". Тими „ворогами", пише „Ню Лідер", стали тепер не тільки в Чехословаччині чи інших сателітських країнах, але на всіх совєтських просторах — жиди.

Як виходило б з статті, яку написав П. Меср, кремлівський антисемітський похід іде під маскою „антисіоністичного" і є того роду, що йому нема рівня у всьому антисемітизмі нашого століття. Це ширення ненависти до жидів, яке дотикає не тільки Сланського в Празі, Павкер в Румунії, чи Піяде в Югославії, але навіть і — Генрі Морґентава в Америці. Все жидівство в світі втягнене нині Кремлем у „світовий жидівський заговір", включно з такими жидами, що були завжди за асиміляцію жидів, а не за сіоністичну ідеологію, як от „Ліґа чеських жидів", чи були комуністами, бо ті завжди ставились вороже до сіоністів. Всі лиха і недомагання чехословацької країни празький суд приписав „буржуазним націоналістам". Жиди, що їх цей суд судив, до всіх тих лих признавались і самі просили, щоб їх повісити. Щось ліпшого, пише Меср, не міг придумати сам д-р Ґеббельс . . . Усі ті обвинувачення жидів, що їх можна було почути на празькім процесі і які розголошує сателітська преса, прямо живцем взяті з цього, що було в націстівськім „Дер Штірмер" Штрайхера. Це вже, читаємо далі, не антисемітизм, про який звичайно чуємо, це вже — народовбивство. Тому саме в Братиславі вже з'являються на домах, де живуть жиди, написи — „жид" і тому чути про щораз частіші самогубства жидів в Східній Европі.

Згадуємо про цю статтю не тому, що вона нам подає щось таке, що є для нас несподіванкою. Ніяка тут несподіванка! Та як уже зрівняно цілковито Сталіна з Гітлером, то можливо, що й почнуть тепер у світі думати, чи не покінчити з Сталіном так, як мусіли кінчити з Гітлером.

КОЛЯДА НА ДОПОМОГУ ЗАЛИШЕНЦЯМ

На іншому місці друкуємо офіціяльні повідомлення Українського Конґресового Комітету і Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, які спільно устійнили, що вся цьогорічна коляда повинна піти на допомогу скитальцям-залишенцям в Европі та спільно закликають американсько-українську спільноту до найщедріших пожертв на ту благородну ціль.

Обидві ці наші репрезентативні інституції поступили правильно, координуючи акцію коляди на допомогу залишенцям в Европі. Власне Різдвяні Свята і Коляда це найкраща нагода виявити нашу єдність та наше співчуття до тих, що його так дуже потребують. Різдво — це родинне свято, це час взаємних подарунків та побажань, взаємної радости і „миру між людьми". Ми, в Америці, матимемо на своїх столах все, чого душа забажає. Ми будемо ситі і одягнені та будемо сидіти в теплі. Але в тому самому часі багатомільйоновий український нарід на Рідній Землі буде терпіти набільшу нужду, холод і голод та неволю, що їх ще тільки збільшуватиме свідомість радости і достатків у вільному світі.

Ми не маємо жадної можливости допомогти цим нашим братам за залізною заслоною. Але свою добру волю та своє бажання допомогти їм, нашої єдности з ними та нашого співчуття до них ми можемо і повинні виявити нашими найщедрішими пожертвами на коляду для тих ще понад 20,000 наших залишенців, для всіх тих інвалідів, хворих, дітей та стариків, що залишились коротати свій вік на скитальщині в Західній Европі. Ми можемо і повинні допомогти їм, пожертвою для них виправдуючи нашу гідність та наше право до того достатку, яким ми втішаємось в цій вільній країні.

Ми свідомі, що наші громади мають теж багато всіляких потреб, але ми маємо багато всіляких інших нагод, щоб ці потреби заспокоїти. Тому цьогорічну нашу коляду вже від тепер плянуймо і зорганізуймо так, щоб вона дала якнайкращі результати і в цілості була призначена на допомогу залишенцям. Цим ми сповнимо свій обов'язок та збільшимо радість цього великого Свята для нас самих та для тих наших братів, які тої радости так мало зазнали в своєму бездольному житті.

Д-р Степан Баран

ВІТТОРІО ЕМАНУЕЛЕ ОРЛЯНДО

(Докінчення)

В часі між двома світовими війнами Орляндо не відогравав уже видатної політичної ролі. По захопленні влади Муссолінім 1922 р. Орляндо поставився спершу доброзичливо до фашистівського режиму. Тут він нагадує дещо німецького канцлера 2-го Райху фон Папена, провідника колись могутнього в німецькому парляменті Католицького Центру. Але фон Папен пішов далеко далі, бо не тільки не протидіяв Гітлерові та його рухові, але, навпаки, сам чинно допоміг Гітлерові захопити владу 1933 року, а опісля як дипломатичний представник Третього Райху в Австрії підготував ґрунт для захоплення її Гітлером. Вбивство фашистами 1924 р. соціялістичного посла до парляменту Джіякомо Маттеотті відкрило Орляндові очі на наміри фашистів. Для протесту він склав свій посольський мандат і виїхав до Франції, а згодом — до Арґентіни. По кількох роках добровільної скитальщини, Орляндо повернувся до Риму, де почав адвокатську практику та виклади в тамошньому університеті, не провадячи жадної політичної діяльности при фашистівському режимі та стоячи від нього здалека.

Ще раз наприкінці свого довгого життя Орляндо чинно увійшов знову до політики. Разом із давніми політиками, з якими він колись довго співпрацював — Бонномі і Нітті, та з померлим недавно Бенедетто Кроче він заснував нову партію — Ліберальну Національно-Демократичну Унію, яка при виборах 1948 р. здобула лише 18 мандатів з усіх 574. Тим Орляндо закінчив свою політичну діяльність, склавши перед цим свій посольський мандат 1947 р. на знак протесту проти мирового договору Італії по закінченні другої світової війни, що призвела до провалу фашистівського режиму й була величезною політичною й господарчою катастрофою для Італії, з якої старається, як може, вирятувати її теперішній керівник італійської політики Альчіде Де Ґаспері.

Порівняння цих двох італійських державних діячів — Орляндо і Де Ґаспері — не виходить на користь першого. Становище Де Ґаспері до фашизму було ввесь час наскрізь неґативне. Він ніколи не намагався наблизитись до гомінкого та всесильного колись фашизму, усунувшись на довгі роки до затишних заль ватиканської бібліотеки, як скромний науковець. Також вдачі обох були протилежні. Де Ґаспері — син італійської півночі, спокійний, розважний, маломовний, глибоко віруючий християнин, не вразливий на хвилеві невдачі, до наміченої мети йде крок за кроком та вміє знайти вихід із дуже критичних становищ. Орляндо — дитина гарячого сицилійського підсоння, палкої вдачі, непостійний, реаґує негайно на кожну подію, а тимбільше невдачу і зражується нею та відходить від справи, склавши голосний протест проти немилої йому події. Приклонник старої італійської ліберальної школи, Орляндо ставився не дуже зичливо, в усякому разі, байдуже, до справ церкви й релігії, шукаючи примир'я у радикальних колах італійського суспільства, сам не завжди додержуючи договору з своїми союзниками. І його палка, незрівноважена вдача була також не раз причиною його політичних неуспіхів.

Як національний шовініст, головне, щодо сусідів Італії, хорватів і словінців, він не визначася національною толеранцією й не надавався на керівника державного корабля в складних, часто, дуже бурхливих часах. Він переживав особисто трагедію, коли бачив, що його мрії про велику італійську імперію розвіялися з вітром. Для Де Гаспері припала тяжка роля вивести Італію з катастрофи, що спричинив фашизм. І він, мірою своїх сил, затирає сліди тієї катастрофи, як це робить тепер і канцлер д-р Аденауер у Західній Німеччині після величезної катастрофи, спричиненої гітлерівським нацизмом.

Тепер декілька слів про ролю Орлянда у вирішенні української справи по першій світовій війні. Мирова конференція, а, властиво, вирішальна у всьому Велика Чвірка, практично були зайняті українською проблемою тільки в частині українських земель, що належали до колишньої Австро-Угорщини, а зокрема справою Галичини. Українську частину Буковини визнано за Румунією, яка захопила цей терен збройно ще в листопаді 1918 р. Українське Закарпаття по річку Уж на заході і по річку Тису на сході признано Чехословаччині, як її автономну одиницю, виходячи з договору Томи Масарика 1918 р. в Пітсбурґу з представниками тамошніх еміґрантів із українського Закарпаття. Східні українські землі з колишньої царської Росії, не зважаючи на акти створення суверенної Української Народної Республіки та українську збройну боротьбу за її вдержання, мали залишитися при Росії, що мала бути відновлена по упадкові большевиків. Східньо-українська проблема у формі створення окремого українського суверенного державного організму для Мирової Конференції в Парижі не існувала. Делеґація УНР на конференцію була під проводом Сидоренка, до якої входили спочатку і галичани, а це д-р Вас. Панейко, як заступник голови спільної делеґації і д-р Ст. Томашівський.

Натомість, існувала на міжнародному терені аж до 14 березня 1923 року окрема галицька справа, як справа не приділеної тоді ще нікому спадщини по старій Австрії. Це було головною причиною створення окремої делеґації Західно-Української Народної Республіки, яку очолював до лютого 1921 р. д-р Вас. Панейко, а опісля до 14 березня 1923 р. д-р Степан Витвицький. Під час польсько-української війни в Галичині — листопад 1918 — липень 1919 рр. Мирова Конференція в Парижі вживала своєї місії до Галичини для посередництва щодо припинення збройних дій на фронті. Вони визначували демаркаційні лінії, але до замирення не довели. В червні 1919 р. Польща дістала дозвіл на військову окупацію Галичини по Збруч і на впровадження цивільної адміністрації на окупованих просторах. З кінцем 1919 р. Мирова Конференція в Парижі виготовила окремий автономний статут для Східної Галичини, що, як автономна одиниця мала входити в склад Польщі. Поляки цього проєкту не прийняли, українці годилися на нього з деякими застереженнями, і цей плян Мирової Конференції супроти цього не був здійснений.

У статті 91 мирового договору в Сан Жермен з 1919 р. Австрія зріклася на користь союзних і запризнених держав усіх прав і титулів щодо територій, які перед тим належали до колишньої Австро-Угорщини і які лежать поза кордонами нової Австрії. Отже, про державно-правну майбутність Східної Галичини мали остаточно вирішити чинники Антанти, якими після укладення мирових договорів була Рада Амбасадорів у Парижі. Увесь час, аж до березня 1923 року, Східна Галичина була тільки в окупації Польщі. Польща своїм законом про частинну зміну територіяльної автономії, з 26 вересня 1922 року, вирішила надати трьом східньо-галицьким восвідствам деяку, незначну територіяльну автономію й заснувати окремий державний університет із українською мовою навчання. Цей закон призначено на те, щоби спонукати ним мирову конференцію, чи, власне, Раду Амбасадорів до признання Східної Галичини Польщі. Так воно і сталося: Рада Амбасадорів своїм рішенням із 14 березня 1923 р. признала Східну Галичину, на схід від річки Сян по річку Збруч, частиною Польщі. Польща, одержавши згаданим рішенням Східну Галичину, навіть свого згаданого закону з 26 вересня 1922 р. ніколи в життя не впровадила.

До Ради Амбасадорів у Парижі Орляндо не належав, його функції скінчилися з підписанням мирових договорів, що ліквідували першу світову війну. В ті часи, головне в 1919 р., справа Східної Галичини була не раз предметом нарад Великої Чвірки, і делеґація ЗУНР мала змогу на письмі та усно боронити наші державні права на Східну Галичину. Як уже було сказано, Орляндо з усіх членів Великої Чвірки ставився найприхильніше до наших постулятів, для яких він мав значне політичне розуміння.

Іван Кедрин

НАСОННІ НАРКОТИКИ

Неприємно говорити неприємні речі і такеамо не належить до приємности слухати їх. Говорити про недоліки, помилки, занедбання, неполагоджені справи, нерозв'язані проблеми, про вину окремих осіб в організації і через них вину цілої організації — це речі абсолютно немилі. Бо вони спонукують переводити морочливу аналізу, обмінюватись думками, комусь дорікати, когось притягати до відповідальности, а через те і вносити зародки нових конфліктів, — вони спонукують просто глибше призадуматись і щось робити. Чи не краще оминати все це і казати: „все в найкращому порядку"?! Ну, слава Богу, як у порядку, то — значить — нема чого журитися і собі та другим псувати настрій та забирати час. І люди можуть бути вдоволені, всміхатися, висловити авторам оптимістичного звідомлення (Управам установ чи організацій) „абсолюторію" та швидко закінчити і так здебільша задовге засідання та розійтися — без ніякого обов'язку журитися направою відносин, про які авторитетно дізналися, що ці відносини бездоганні, прегарні.

І ми дійсно є свідками, як прерізні українські установи й організації в ЗДА прийняли наче систему звітувати на своїх чи то загальних зборах чи в пресових повідомленнях у тоні не тільки оптимістичному, а просто панеґіричному. Під своєю власною адресою, себто адресою установи (організації) і, очевидно, її проводу. Біда тільки у тому, що світ такий паскудний, що ніяк не можна — поза дуже короткий час — скрити в ньому правди і ніяк неможливо вдержати опінію, що є „добре", коли є „зле". Тому звичайно відразу в дискусії критичніші слухачі заторкують одну, другу, третю справу і покажеться, що воно далеко до такого райдужного стану, що його представляв офіційний звіт. Ця система позолочування звідомлень зайшла так далеко, що деякі Управи чи пак їхні керівники почуваються наче особисто вражені, коли — всупереч їх радісному звітові — громадяни зважуються робити сумні заввагн. Це інколи онесмілює дискутантів, які свідомі ризика свого виступу, а інколи зводить дискусію, яка могла б вестись у зовсім спокійному і речевому тоні ділової аналізи відносин, на площину атак і оборони, себто боротьби там, де її не повинно бути.

Панеґіричні звідомлення, які брали б під увагу лише самі світла і промовчували тіні та мали б своєю метою тільки підвищити даний провід, — це велика помилка і велика шкода для самої організації, для самих її керівників і членів. Коли ж, як сказано, більшість наших організованих клітин прийняла такий звітовий панеґіризм з вимазанням усіх ноток автокритицизму як систему, то громадянство починає хворіти, як хворіє людина, що надуживає насонних порошків. А коли рожеві оптимістичні краски стають „принципом" навіть в насвітлюванні справ всенаціонального значення, тоді громадянство дезоріємтується, бо воно дістає викривлений, односторонньо прикрашений, позолочений образ. Правда, він дозволяє дрімати, якщо не спати, він знімає з голови журбу за зло, що його нібито нема, — але ж це все тільки тимчасова, коротка омана. І як діяння насонного наркотика обосічне, бо після глибокого сну приходить здебільша біль голови, таксамо після оптимістичного самообману наступає неминуче ще гірша реакція.

На превеликий жаль — в українському житті (в Америці і поза нею) маємо на кожному кроці наркотики, що присипляють громадянство, і в малих речах і в найбільших. З отаких найбільших пригадаємо з недавньої історії дві події, що напевно ще в свіжій пам'яті живучих поколінь: 1) супер-оптимістичні повідомлення, що ними закордонний уряд ЗУНР (президента д-ра Е. Петрушевича) кормив українське громадянство в рр. 1920-23, запевняючи безупинно про нашу „напевну перемогу" в міжнародному процесі з Польщею за Східну Галичину і 2) супер-оптимістичні вісті, ширені масово в західно-українському громадянстві в 1938 р. після зриву у Карпатській Україні. В обох цих випадках всякий критицизм був утотожнюваний із дефетизмом та мало не націо-

(Закінчення на стор. 3)

Микола Очерет

ТАК МАЛО БУТИ

Джордж Фрост Кеннан, амбасадор Злучених Держав у Москві, що повернувся з своєю родиною до Америки, заявив, що заборона повороту до його посту у Москві була для нього несподіванкою. Він далі вважає себе амбасадором, бо звичай велить передати новому амбасадорові лист про відкликання попереднього, аби той лист він міг передати урядові чужої країни, а такого листа в теперішній ситуації нема.

Ми були певні, що так мало бути. Ми були певні про це ще тоді, коли прочитали про призначення Джорджа Фроста Кеннана амбасадором і коли він 6 травня цього року прибув до Москви. Ми бачили яке захоплення вкликало це призначення серед прихильників Кеннана, скільки надмірних надій покладалось на це призначення і особливо в колах російської еміґрації. Ми пам'ятаємо як один з військових приятелів Джорджа Кеннана в приплині ентузіязму заявив: „Джордж вартий двадцятьох дивізій". Ми пам'ятаємо також і вислів Кеннана, що „Україна для Росії є те ж саме, що Пенсилвенія для Америки".

Саме тоді ми зрозуміли, що високий дипломат живе теорією і абсолютно відірваний від реальної дійсности, абсолютно не знає ситуації, яка існує в Совєтському Союзі. Ми ще раз уважно переглянули статті Джорджа Кеннана у „Форейн Аферс", його політику „стримування" совєтської експансії і остаточно переконались в правдивості своїх догадок.

І ось тепер в цюрихській „Вельтвохе" з 10 жовтня в статті Фрідріха Фройнда, що жив в 30-х роках у Москві як закордонний журналіст і часто зустрічався там з Джорджем Кеннаном, який в той час був одним із секретарів тодішнього амбасадора Америки Вільяма Буліта, ми читаємо: „Джордж Кеннан думав, що не можна ідентифікувати російського народу з совєтським режимом . . . тому треба мати багато терпеливости й тим часом пробувати дійти до компромісу з Кремлем, але при тому пам'ятати, щоб не ображати національних почувань російського народу й таким способом не робити його неспокійним і прихильним до диктатури. . ." Автор підкреслює, що Кеннан залишився вірний цим поглядам з 1934 року і в наступних роках своєї дипломатичної діяльности, впливаючи на політику Вашинґтона супроти СССР.

Далі автор аналізує причини неуспіху Кеннана в Москві і приходить до таких висновків: „Для дипломата в СССР не досить знання „вишколеного офіцера", який має методичну освіту в дипломатичній службі, навіть тоді, коли він володіє у слові та письмі російською мовою. Кеннанові бракувало від самого початку правильної перспективи для оцінки тактичних завдань його важкої місії. Від початку він не мав розуміння російської дійсности, він не мав здібностей, щоб ужитись в міти чужого йому світу, визнаватися в політичних методах і способі думання своїх супротивників. Він не уміє черпати з праджерел російського недовір'я і нерозуміння, не уміє урахувати готовність, з якою росіяни — все одно чи комуністи, чи безпартійні, чи еміґранти — з висловлених думок і вчинків, зафіксованих словом або на письмі переконань, роблять висновки, щоб мати підставу до підтасовання супротивникові найтемніших мотивів. Коли б Кеннан мав ці підстави до розуміння реальної дійсности — пише Фройнд, додаючи до цього замітку, що, на його думку взагалі тільки дуже нечисельні англосакси орієнтуються в підставах укладу російського життя — тоді не приймав би своєї місії, яка з суб'єктивних і об'єктивних причин була приречена на неуспіх раніше, ніж почалася".

Ми хочемо до цього додати, що саме цей неуспіх стався через фальшивість основного твердження: „не можна ідентифікувати російського народу з совєтським режимом". Само життя перекреслило цю тезу і доводить на кожному кроці, що лише дякуючи російському народові досі існує совєтська влада, бо це є суто російський режим. Ми знали, що рано чи пізно, але Кремль зробить „несподіванку" амбасадорові Америки і анулює його повновласження незалежно від того, чи подобатиметься це Вашинґтонові, чи ні.

Ми певні, що так буде й далі аж до того часу, доки уряд ЗДА не повернеться обличчям до пригноблених російським народом національностей, бо щойно цим він порушить силу Кремлівської імперії.

Микола Понеділок

ОСЛЯ І СЛОНИК

(Гумореска)

(1)

Всі мешканці багатоповерхового будинку знали, що родина Буряків живе в добрізлагоді. Кожного буденного дня як містер Буряк йшов до праці, місіс перехилялася через поріг, цілувала його підборіддя чи вище кирпатого носа і проказувала:

— Бережи себе, Бил. Не спішися на праці. Як форман тебе погейкує, кинь йому кримінальний погляд і продовжуй зберігати свою енерґію.

Місіс теща частенько кричала через відчинені двері свої пропозиції:

— Бил, голубчику, йтимеш з праці, глянь, чи не йде якийсь любовний драматичний „мовіс" на нашій вулиці. Може вечером підемо та трохи посміємося. Окей?

В неділю і свята щаслива родина вранці вислухувала по радіо українську Службу Божу, а так перед дванадцятою йшла під церкву зустріти приятелів та погомоніти з ними.

Виходили з хати і приходили під церкву шнурочком — старша особа в аванґарді, а дрібязок в хвості; місіс теща перша, за нею містер Буряк з жінчиною торбинкою, а вкінці дружина з двома бурячинятами.

Точнісінько таким родинним шнурочком прийшли вони і сьогоднішньої неділі. Не встигли всі отаборитися на своєму штатному місці, як до них поспішив містер Ключик.

— Доброго пів-полудня, кохане панство. Чи читали сьогодні газету? Бачите!

— Аякже, я ледве не зомліла від сенсації, — підхопила місіс теща. — Де ж бо це видано, щоб сліпий ограбував банк і втік зперед носа поліції.

— В нього на очах була лише декорація сліпого, а бачив він за трьох злодіїв, — не переставав Ключик. — Але це новинка з російської газети. А я мову веду про повідомлення польського щоденника.

— А-а — перебив містер Буряк. — То ви певно про ту жінку, що спалила себе в печі.

— Так, — зрадів Ключик, — вгадали. Спалила і навіть тестаменту, варіятка, не залишила. Цікаво, як же вона себе підпалювала. Дровіняку не так легко запалити, а то ж жива матерія.

Вмішалася місіс Буряк.

— А може вона, — каже, — електрику через себе пустила, а потім сірником розвела огонь під ногами.

Такі страшелезні міркування перервав знов містер Ключик.

— А пускали радіо? Чули? Совєти без церемонії евакували з Москви американського амбасадора. Подумайте. Він так люб'язно відносився до росіян, а вони взяли та коліном, вибачайте, штовхнули його в неавторитетне місце.

— А може, — додає місіс теща, — американи зі злости виштовхають коліном совєтського фараона в Вашинґтону.

— Не думаю, — поміркованo продовжував Ключик. — Не думаю, щоб американи перервали дипломатичний бизнес. Коли б совєти розкраяли послу череп, може Білий дім від злости трохи посинів би. А за стусан якимсь коліном та ще в другорядне місце янкі не думають сваритися. Хіба що вишлють комуністам телеграму з вибаченням.

Після детального обговорення інциденту з дипломатом, на язик нашим знайомим попали вибори в президенти.

— То за кого ж ви проголосуєте, містер Буряк, — безцеремонно запитав Ключик.

— Як за кого, — здивувався голова родини, — та все наше сімейство — я, жінка і моя теща підпираємо республікана Айзенгавера.

Місіс Буряк зробила страшні голівудські очі.

— Яка це твоя жінка підпирає республікана. Принаймні не я. Можливо ти маєш ще „на шварц" якусь жінку, що згодилася по-твоєму голосувати.

— Голубочко, — тихенько шепнув подрузі містер Буряк, — не брикайся хоч при людях не показуй, що ти не вмієш тримати консолідації з рідним чоловіком.

Місіс нервово вихопила свою сумочку з цупких рук мужа — а це був найпевніший доказ, що справа погіршилася.

— Не читай мені моралі. Це раз. Подруге — я демократка і люблю Стівенсона.

— Любиш!!! — загорівся муж. — Слухай, чи не далеко ти заходиш у своєму запалі. Не забувай, ти перед Богом і людьми присягалася любити мене, а тепер чіпляєшся до Стівенсона.

— Не мудруй, — відповідає жона, — і не перекручуй мої діялоги. А голосую я все ж таки за демократа.

— А кого ж ви думаєте підпирати? — лисицею звернувся містер Ключик до місіс тещі.

— Кого, питаєте. Ще сама не вирішила. Чекаю, хто з двох кандидатів ліпше присниться — на того й кину б'юлетнем.

— Кажу вам, — вчепився Ключик до старої, — голосуйте за Айзенгавера. То мужчина на всі руки майстер. Генерал. Відважний, як леопард. Він не завагається і комуністів в Америці приборкати і атомову бомбу Росії на голову скинути. А Стівенсон що? Соромливий, як юнак перед першим причастям. Та ще й лисий. Та ще й без жінки. А мужчина без жінки, що автомобіль без мотора — інвалід в квадраті.

ВСЯ КОЛЯДА ЗАЛИШЕНЦЯМ!

ПОВІДОМЛЕННЯ УККА

„Гей, що чувати там у вас?
Чи йдете з колядою?!"

Богдан Лепкий.

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Так запитує нас великий дух рідного Поета. Це він колись так тужно проспівав:

Далекий світ, великий час,
Пливуть літа рікою...
Гей! Що чувати там у вас?
Чи йдете з колядою?

Чи ще живий Федір, Юрко,
І наш сусід Зарічний
Чи й нині, як колись давно,
Співають: „Бог Предвічний"?

Чи й нині мерехтять зірки
Над хаткою старою?...
Гей, краю мій, чи знаєш ти,
Як тужно за тобою!

Але судилось самому Поетові побачити, що дісться на нашій батьківській Землі і Поет кров'ю серця свого писав:

До святої вечері сідали
Ми колись при власному столі,
„Бог Предвічний" нам [колядували
Під вікном колядники малі.

По вечері ми йшли до церкви,
Сяли зорі і мороз скрипів, —
Нині в хмарах зорі нам [поморкли
Білий сніг від крови [почорнів

З дзвіниць наших поздіймали [дзвони
Замісць дзвона висить [мотузок,
І від Сяну до Дону проклони
Гомонять з різдвяних [колядок...

Все ж не вмирає душа наша, не вмирає воля" і всі ми що живі і „в кому серце не заснуло", з тим більшою силою й надхненням мусимо засвідчити перед цілим світом, що не забули ми про Україну і не збираємось „хиляти вниз прапора".

У ту ніч чудотворну Дитяти
Як засядем в родиннім [кружку,
Помянім тихим словом [посвяти
Всю Вкраїну мертву і живу.
Тих, що в бою за рідні [прапори,
Щоб з кайданів народ [розкувать,
Своїм трупом встелили [простори
Від Амуру аж ген до Карпат.
Тих далеких, що в стужі [Сибіру
Линуть думкою в рідне гніздо,
Тих — у тюрмах, що в мурах [у сірих
Крізь решітку вітають Різдво.

(К. Малицька).

Але при всім тім не піддаваймось сумові й розпуці. Лише з вірою заколядуймо разом з Поетом:

Сійся, родися,
Жито пшениця,
В цвіт уберися,
Рідна земля:
Ниви родимі —
Широкополі,
Гори високі —
Сторожі волі!

Пустять морози,
Легіт повіє,
Вся Україна —
Зазеленіє.
З весняним громом
Дійде проломом
Слово обнови;

Сироти голі
Скинуть окови
Станугь питати
Правди і волі!

(Т. Галій).

Які в минулих роках, всі Українці в Америці, — по її високих містах та розлогих степах, — колядуватимуть й нині для рідної справи та для допомоги своїм залишенцям й потребуючим.

Це тим більше, що всі громадські і харитативні установи створили на Німеччину і Австрію, як уже відомо з преси, спільну Координаційну Комісію для дальшого узгідненого ведення допомогової акції.

Всі українські організації об'єднані на місцях у Відділах Українського Конгресового Комітету, подбають, щоби Коляда відбулася достойно й урочисто, згідно з звичаями нашого Краю та Рідного Народу.

Бажаємо всім радісних Різдвяних Свят та щасливого Нового Року!

Український Конгресовий Комітет Америки.

Грудень 1952.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЗУАДК

Українська американська громадо!

Об'єднані організації українських залишенців у Німеччині й Австрії створили Координаційну Комісію при Європейському Представництві Злученого Українського Американського Допомогового Комітету для справедливого й успішного розподілу допомоги від американських українців для тих наших людей, які із-за різних причин мусіли залишитися в Европі.

У спільному зверненні всіх українських організацій ця Координаційна Комісія просить усіх жертводавців у ЗДА пересилати всю допомогу й усі збірки почерез ЗУАДКомітет.

Управа ЗУАДКомітету прийняла це звернення наших європейських братів і в порозумінні з Українським Конгресовим Комітетом призначила всю цьогорічну коляду на допомогу українським залишенцям в Европі.

Понад 20,000 дітей, хворих, інвалідів, як теж науковців, студентів і незабезпечених родин потребує нашої допомоги. Ми спроможні цю допомогу дати лише тоді, коли вся наша громада включиться до цієї гуманітарної акції.

Управа ЗУАДКомітету вже переслала негайну допомогу в грошах, як теж у харчах, а саме: 20,000 фунтів смальцю, 20,000 фунтів цукру і понад 15,000 фунтів одежі. Але ця посилка — це лише виповнення потреб одного місяця. Щоб повести допомогу систематично, для цього потрібно значних фондів, значних припасів, як теж систематичного їх поповнення.

Прилучуючись до заклику Українського Конгресового Комітету, Дирекція Злученого Українського Американського Допомогового Комітету закликає все українське громадянство у ЗДА підтримати і перевести збірку коляди для залишенців і ці зібрані фонди переслати негайно на призначену ціль.

Рівночасно Дирекція ЗУАДКомітету просить своїх членів вирівнювати членські вкладки, як теж закликає всіх новоприбулих, хто цього ще не виконав, повернути ЗУАДКомітетові кошти переселення.

Всі пожертви, членські внески і звороти коштів просимо слати на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P.O. Box 1661, Phila. 5, Pa., USA

Дирекція ЗУАДКомітету дякує щиро всім Громадам, Організаціям, своїм Відділам і всім окремим громадянам за співдіяльність у святочній збірковій кампанії одежі і харчів для залишенців. Збіркова кампанія триває далі. Проситься висилати пакети безпосередньо на адреси наших Представництв у Німеччині й Австрії при помочі наших наліпок, які висилаємо на бажання. Лише в окремих випадках, якщо посилка безпосередньо в Европу неможлива, проситься слати зібрані речі на адресу Дому ЗУАД Комітету у Філадельфії:

United Ukrainian American
Relief Committee
866 North 7th Street
Philadelphia 23, Pa.
Telephone: LOmbard 3-8096

або до Збіркових Пунктів у громадах.

Пригадуємо всім жертводавцям, що ЗУАДКомітет є звільнений від федерального доходового податку і всі пожертви на ЗУАДКомітет можна вписати на федеральні податкові звіти. Поквітування ЗУАДКомітету на зложену пожертву визнається офіційною посвідкою податковим урядом.

З нагоди надходячих Свят Різдва Христового — Великого Свята Української Християнської Родини — будьмо і ми всі, як одна родина. Своєю пожертвою для тих, які у потребі, ми не лише виконуємо гуманітарний вчинок супроти свойого брата, але і скріплюємо зв'язок нашої великої української родини на чужині.

Веселих Свят і щасливого Нового Року нашим членам, прихильникам і всій українській громаді!

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

ПОСТАНОВКИ САМОДІЯЛЬНОГО ДРАМАТИЧНОГО КОЛЕКТИВУ

„Радянська Україна" з 23 листопада повідомляє про те, що ставить драматичний колектив кадіївського палацу культури в місяці листопаді. І так, цей гурток ставив п'єсу Гуссва „Весна в Москві", в якій головні ролі грали: О. Зацепіліна, Данилов та Козунов. В репертуарі цього драмгуртка находяться ще твори О. Островського, М. Гоголя та А. Сурова. Часопис не повідомляє, якою мовою виставляють згадані твори, бо прізвища авторів (за винятком М. Гоголя) та аматорів — неукраїнські.

ІНТЕРЕС ТРУДЯЩИХ МІСТА ЛЬВОВА ДО КИТАЮ

Ця сама газета пише в кореспонденції зі Львова, що „великою популярністю серед трудящих міста Львова користується виставка організована в бібліотеці Львівського філіялу Академії Наук Української РСР., яка присвячена новому Китаю". Тут представлені статті В. І. Леніна і Й. В. Сталіна про китайську революцію, твори вождя китайського народу Мао Цзе-Дуна, китайських письменників а також багато фотоілюстрацій та документів". Далі „РУ" твердить, що ці експонати „розповідають про міцну дружбу між великими радянським (!) народом і китайським народами". Виставка мала б „показати розквіт економіки і культури нового Китаю", але сумніваємося, чи це могли зробити самі тільки статті Леніна та Сталіна. Видко, що не було більше нічого, що можна б було показувати трудящим Львова, які мусять захоплюватися червоним Китаєм.

ЯК ВОНИ ЗБІЛЬШУЮТЬ КОЛГОСПНУ НАНЦІННУ

Цей самий часопис друкує довгу статтю під заголовком „Критика і самокритика — могутній засіб виховання колгоспників". В ній читаємо таке: „Комсомолка Єва Волощук натіпувала по 30-35 кілограмів волокна високих номерів за день". Але не всі робітниці виконували таку високу скількість, бо Єва Чиж, Тетяна Климчук, Ганна Нечипорук натіпували по 10 кілограмів волокна. Спробували комсомолки критикувати їх, а ті відповіли: „Ми ж норму виконуємо!" Наслідок тієї самокритики був такий, що „були розроблені нові норми, за якими кожна колгоспниця мала виготовити 20 кілограмів волокна за день". Ось як виглядає совєтська самокритика! Вона не знає того, що не кожна робітниця має однакові сили та сприт до виконування такої самої праці. Вона відразу підносить норму на 100%!

„ЙОГО ПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВО ПАН М. ШВЕРНИК"

Багато людей ще добре пом'ятає, як большевики нищили всіх превосходителів підчас і по революції. Але тепер вони залюбки вживають того зненавидженого колись титулу, і „Радянська Україна" в 269 ч. аж п'ять разів величає „превосходительством" М. Шверника. Вона подає такі титули цього „пролетарського" комуністичного ватажка: „Його Превосходительству пану М. Швернику, Голові Президії Союзу Радянських Соціалістичних Республік". Так писали до Москви голови деяких держав з приводу роковин совєтської революції. Отже маємо знову „превосходительства" та „панів" Шверників. І чи треба було ради цього винищувати мільйони людей?

„ДЛЯ МОСКОВСЬКОГО ПАЛАЦУ НАУКИ"

„22 листопада республіканські науковореставраційні виробничі майстерні Управління в справах архітектури Української РСР почали відвантажувати в Москву бронзові статуї, вилиті ними для будинку Московського державного університету на Ленінських горах. Статуї являють собою 5-метрові бронзові фігури великих російських вчених — Д. І. Менделєєва, П. М. Лебедева, О. М. Бутлерова та О. Г. Столєтова". Під час тієї праці „зекономлено по 2-2,5 тонни бронзи" і це замовлення „виконано достроково", а комісія прийняла його з відмінною оцінкою". (Рад. Україна, 23 лист. 1952). Так „для Москви" мусять працювати Україна. А Москва дає їй за те: мученицьку смерть, Соловки, Колиму та всіляку іншу сибірську благодать.

ВСЯЧИНА

ВИНАЙМАЄ ЗАМОК ЗА 28 ДОЛЯРІВ

Англійський герцог Монтровз запропонував винаймити свій замок за $28 на тиждень. Цей замок має 40 кімнат та 16 лазничок. Він проголосив цю оферту після того, як ніхто не схотів купити цей замок за $70,000. Шкода, що цей замок в Англії, а не під Ню Йорком або під Філадельфією.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В НІМЕЧЧИНІ ЖИДІВСЬКА КОЛОНІЯ ВІТАЄ УКРАЇНСЬКИЙ БАЛЕТ

Знаний український балет проф. Анни Заваринхиної на запрошення найбільшої жидівської колонії (7,000 осіб) в Мюнхені виступав у театральній залі, що має 1,000 місць, перед самою жидівською публікою. Ця публіка захоплювалася продукціями українського балету та з бурхливою овацією приймала поодинокі пункти програми. Один жид, що як пізніше виявилося, перебував у сибірських таборі примусової праці разом із українцями, прийшов за куліси і до юних танцюристів сказав: „Слава Україні!". Інші жиди висловлювали симпатії до української боротьби за самостійність України.

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В ШЛЯЙСГАЙМІ

Із приходом осени пожвавилося культурно-освітнє життя в одній із найбільших українських осель у Німеччині, в регірунгслегері Шляйсгайм, біля Мюнхену. Українців тут мешкає коло тисячі осіб, вони мають українську гімназію, народню школу, інтернат, їдальню для гімназистів, театральну аматорську групу.

В українському клюбі майже щосуботи і неділі відбуваються літературні, мистецькі, танцювальні вечори. Нещодавно мала виступ відома співачка Ганна Шерей, що з почуттям і по-мистецьки виконала низку народніх пісень, коли особливо вдало звучали жартівливі речі, які на вимогу слухачів співачка мусіла повторити.

Виступав чоловічий хор під мистецьким керівництвом отця Зайця. Найліпше були виконані „Пісня про Петлюру", „Дивлюсь я на небо...". Співака Малецького і Барткова слухачі викликали на „біс".

Проф. Кульчицький завітав до Шляйсгайму і виголосив цікаву наукову доповідь на тему „Психологія України між Сходом і Заходом", в якій широко зупинився над усебічним з'ясуванням характеру українського народу. Після доповіді проф. Кульчицький мусів відповісти на ряд запитань. Цікаво, що майже всі автори питань не погоджувалися з думкою проф. Кульчицького, який виразно підкреслив у доповіді, нібито українському народові характеристичне почуття меншевартости.

ВШАНУВАЛИ ПРИЯТЕЛЯ УКРАЇНЦІВ У МЮНХЕНІ

Українське громадянство Мюнхену вшанувало знаного на еміграції церковного і громадського грузинського діяча, великого друга українців, священика Олександра Деметрашвілі. Він відправляє Служби Божі в УАПЦ у Мюнхені, бере активну участь в українському житті, в журналі „Віра, Надежда, Любовь" друкує прихильні до України статті. Представники УАПЦ нагородили його всіми чинами, які тільки може мати священик. Святкування ювілею о. Деметрашвілі перетворилося на вечір дружби і братнього єднання українців із грузинами.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ФОЛЬКМАРЗЕНІ

В найбільшій концертовій залі міста Фолькмарзен б. Каселя, при вщерть виповненій здебільшого німецькою публікою, відбувся 19 жовтня концерт пісень і арій у виконанні тенора М. Дудя та місцевого українського хору під кермою П. Семченка.

АМЕРИКАНСЬКИЙ НАУКОВЕЦЬ ГОСТЕМ УВУ

Вже кілька тижнів тому прибув до Мюнхену американський вчений, доцент університету в Денвері, Джон А. Армстронг, щоб зібрати матеріяли до історії України під час 2 світової війни. Він вже працює над тією темою довший час, і його подорож до Европи мала за ціль лише доповнення вже зібраних ним багатих матеріялів. Цю нагоду використав Ректорат У. В. У. і запросив п. Армстронга виголосити для студентів УВУ та запрошених гостей доповідь про „Дослідження Східньої Европи в ЗДА".

На доповідь прийшли численні українські та чужинецькі гості, крім студентів УВУ, з цікавістю прослухали історичну характеристику розвитку нової ще в ЗДА галузі наукового досліду. Сам доповідач належить також до молодого покоління дослідників того питання, і його дотеперішні успіхи в тій ділянці вказують на його непересічну здібність.

НАСОННІ НАРКОТИКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нальною зрадою. Коли ж прийшов розгром в одному і другому випадку, тільки чудом вдалося врятувати громадянство від повного психічного і політичного заломання. І сьогодні, нажучи про справи найбільші, ми чуємо з прерізних трибун словом голошені і друком писані патетичні тиради проти наших ворогів, в першу чергу Росії і росіян, поруч із власними заявами про нашу незламність. Очевидно, треба зміцнювати себе самих у цих позиціях, що їх ми уважаємо правильними, треба теж постійно вести політичну кампанію проти противників. Але чи поруч із цим маємо багато промов і статтей з критичною аналізою української ситуації?! Кожний вислів кожного американського конгресмена чи сенатора виважємо наче чергову українську перемогу і наче це один доказ, що вже українська перемога забезпечена. Чи поруч із такими ін'єкціями солодкого оптимізму не були б доцільні і добрі, для політичного виховання громадянства і для збереження принципу правди, також гіркі пілюлі — інформації про прерізні терня і каміння, на котрих калічить собі ноги українська політика?

І те саме з речами малими. Ми слухали звідомлення обох наших наукових установ, що в тому одному пункті чудово і без взаємного порозуміння погодились: представляли свої відносини і свої досягнення в найвищих само-похвальних тонах. Чи вони віддавали вірний образ?! Ми читали недавно у „Свободі" прегарне звідомлення Комітету Об'єднаних Організацій м. Ню Йорку, — все лише найкраще, з повним промовчуванням гострої кризи, що потрясає тісно організацією, яка мусить скликувати надзвичайні збори й опинюватись під санаційним надзором УКК, щоб віднови поправилось і органі- зація далі існувала, як репрезентація всього нюйоркського громадянства. Ми чимаємо час до часу оптимістичні звідомлення про такі українські організації, що про них нотиріно відомо, що вони навіть або ціле фікції та „існують" на папері, а не зливаються з аналогічними іншими виключно лише з амбіції буквально одиниць. Панегіричний тон прикметний головно у збіркових відозвах. Навіщо?! Чи не ліпше ділово кинути речей щойно чекає своєї пояснювати потребу даної цілі та самим вказувати, що стільреалізації?! Чи не ліпше, не пристойніше, не поважніше, самому у своїх звідомленнях признаватися до існування недоліків, вказувати на внутрішні нерозв'язані проблеми, звітувати негативні факти і явища?! Така тактика напевне установі не пошкодить, зате тактика позолочування себе робить злу кров, ослаблює установу, інколи навіть осмішує звідувача.

Залишім панегірики для похоронних промов! Тримаймося ділового тону — в політичних, суспільних і культурних справах і звітуймо про громадянству всесторонними, отже й з тінями. І не кормім громадянства насонними наркотиками, бо це негарно, шкідливо і непотрібно.

ЗАКЛИК

в справі видання документів сучасної визвольної боротьби в Україні!

Вже більше як вісім років, тобто від часу поворотного московсько - большевицького поневолення українських земель, продовжує український нарід свою довговікову боротьбу за вповні незалежну державу. В цій боротьбі Москва не тільки завдає йому великих ударів, але також намагається закрити перед зовнішним світом сам факт визвольних змагань нашого народу. В цей спосіб не знаною в більшості остається для зовнішного світу вся героїка української визвольної боротьби. її ідеї, форми та розміри.

Щоб хоч частинно на одному відтинку тому протидіяти, постало перед роком на терені ЗДА Видавництво „Пролог", з метою видавання оригінальних документів сучасної визвольної боротьби в Україні. Заходом „Пролог"-у було видано працю українського мистця Ніля Хасевича, що живе і діє в Україні, п. н. „Графіка в бункрах УПА". Видання цієї книги було зв'язане з великими коштами, що ще досі не покриті. Водночас В-во „Пролог" видало разом з Об'єднанням Прихильників Визвольної Боротьби України англійською мовою брошуру п. н. „Концтабори в СССР", що була передана з України в 1950 р. Тепер В-во приготовляє видання великої монографії про УПА.

Щоб покрити існуючі зобов'язання, В-во „Пролог", що спирається виключно на жертвенності його членів, звертається цією дорогою до всіх українців на терені ЗДА і Канади з проханням про піддержку. Ми зокрема просимо про закуп нерозпроданих ще примірників „Графіки" і „Концтабори в СССР", як також про добровільні датки на видання монографії УПА, в якій мали б знайти місце всі існуючі на еміграції автентичні документи найновішої визвольної боротьби українського народу.

Купуйте та поширюйте наші видання і голосіться на їх кольпортерів. Вашими матеріяльними пожертвами причиняйтеся до поширення правди про сучасну боротьбу України!

За В-во „Пролог":
Ярослав Клим, Д-р Мирослав Прокоп, Проф. Лев Шанковський.

Всю перписку просимо спрямовувати: Yaroslaw Klym, 114 East 11th Street, New York 3, N. Y. (ог.)

Передбачають добрий економічний стан до 1960 р.

Вашингтон. — Гарний економічний розвиток триватиме до 1960 р., як це передбачає Краєве Товариство Плянування у своєму звіті. У ньому сказано, що це можна буде осягнути без пожертвування економічної забезпеки й постійности, одначе там міститься теж осторога, що до осягнення цієї мети потрібна ще й далекосяжна й передбачлива політика приватних груп і уряду. Згадане товариство — це організація не обчислена на зиск, що присвячує свою увагу плянуванні в сільськім господарстві, бизнесі, робітничих справах і в професіях. Воно опирає свої помічення на студіях економічних звітів з минулого, а тепер на звітах з місяця травня. Передбачування оперте на засаді, що теперішнє світове напруження триватиме дальше і не щезне нагло, а вільні народи будуть розбудовувати й втримувати свою програму озброєння в потрібних розмірах. Видатки американського уряду на озброєння, що досягнули висоти 50 більйонів, зростуть в 1953 р. до 60 більйонів, після чого вони стабілізуються на якійсь високості і почнуть поволі меншати до „стану втримання". Це прийде біля 1960 р. і виноситиме 40—50 більйонів, але в тому часі краєва продуктивність зросте на біля 30 відсотків понад продуктивність з 1951 р.

✝

Ділимося з ріднею, приятелями, знайомими і земляками в Україні і на чужині сумною вісткою, що 8. грудня 1952 р. відійшла у кращий світ наша мати, теща, бабуся і прабабуся

МАРІЯ З СІЧИНСЬКИХ ФЕДАКОВА
дружина сл. п. СТЕПАНА ФЕДАКА

в 79. році трудящого і жертвенного свойого життя. Її тлінні останки зложені покищо в гостинній люксембурзькій землі, щоб згодом спочити у вільній українській землі, побіч батьків своїх.

Похоронного обряду довершив Всесв. о. мітрат Я. Перрідон з Всеч. о. Лужецьким, в супроводі хору під кермою Вп. П. О. Федчуківної, віддаючи останню земну прислугу Покійниці.

Доньки, син, невістка, зяті, внучки, внуки і правнучка.

✝

У вівторок, дня 16-го грудня 1952 р., помер у Форест Гіллс, Н. Й., бл. п.

ПЕТРО ДОРОШ
проживши 57 років.

Покійний народився в 1895 в Камінці Лісній, пов. Рава Руська, в Зах. Україні. Похорони відбудуться з похоронного заведення Петра Яреми і з церкви Св. Юра в суботу, 20 грудня 1952, о год. 10 перед полуднем.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє, що в неділю, 21. грудня, о год. 2. по пол. відбудуться місячні збори в У. Н. Домі при 237 Hope Ave. Просимо всіх прийти і заплатити свої вкладки, бо це останні збори в тім році то хочемо замкнути книжки. Також було би добре, щоби ще цего року кожний член У. Н. Союзу зложив найменше доляра на Союзівку. Збори почнуться дуже точно, тому просимо прийти вчасно. — В. Марущак, рек. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ від. 206, відбудуться в неділю, 21. грудня, в парохіяльній залі при 74 Геррис Евеню, в год. 1. по полудні точно. Просимо всіх членів прибути на ці збори, будуть важні справи до обговорення і до полагодження. На тих зборах також буде вибір уряду на рік 1953. Заразом просимо всіх членів товариства і відділу, щоб вирівняли свої вкладки до Тов. і до УНСоюзу найдальше до 21. грудня, щоб можна точно замкнути рахунок до призначеного часу. — М. Чагарин, предс.; І. Кокольський, секр.

ЙОНГСТАВН, О. — Нововибраний уряд відділу 230 на рік 1953 є: М. Мушинський, предс.; І. Бойляк, заст.; І. Павловський, фін. секр.; П. Ліщак, заст.; Д. Войтович, кас.; І. Ліщак, заст.; І. Вряць, завід. Дому і Клюбу; контр. комісія: В. Вряць, П. Стахура і І. Ваґан мол. Дозорці хворих: І. Волотенний, І. Доровський і В. Гаврилько. Нововибраний предсідник заявив, що в тім році відвідає всіх членів, бо підуть з колядою. На наступних зборах буде звіт секретаря та перебрання урядування новим урядом і вказівки дальшої праці для добра відділу і У. Н. Союзу. — І. Павловський, секр.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296; повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 21. грудня, точно о год. 2:30 по пол., в У. Н. Домі. Проситься всіх членів прибути на згадані збори, вислухати звіту урядників і вибрати уряд на 1953 рік. Рівнож пригадуємо членам, що кожний член має обовязково зложити найменше 1 доляра на Союзівку. — І. Валабан, предс.; М. Земледух, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 21. грудня, о год. 2. по пол., в церковній галі св. Петра і Павла, 1605 Church St. Проситься всіх членів прийти на збори обовязково, бо є до полагодження важні справи. Діюча управа здасть звіт за біжучий рік, та буде вибір управи на 1953 рік. Довгуючих проситься вирівняти залеглість. На збори прийти точно. — П. Чайковський, пр.; Ф. Демчук, кас.; А. Ціздин, секр.

ДЕРБИ, КОНН. — Тов. Запозька Січ, від. 23, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 21. грудня, в польській галі, 229 Main St., точно 1. год. сполудня. Проситься членів прибути хоч раз у рік та подивитися на уряд чи добре виглядає. Буде вибір уряду на 1953 рік і треба полагодити залеглі справи. Приведіть нових членів до Союзу. З членами, що не прийдуть на збори, поступиться після статуту. — В. Прескович, предс.; А. Прескович, кас.; С. Шуран, секр.

ТАВТОН, МАСС. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 21. грудня, в год. 2. по пол., в галі тов. дому на 14 Maple Ave. Просимо всіх членів бути присутніми, щоби вибрати уряд на рік 1953 і полагодити деякі важні справи. — В. Туркало, предс.; Х. Салата, кас.; М. Драњь, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ТАРЗАН, ч. 2976. Жертва коб ри.

„Бетті Вест!", проголошувала Мераля, „причиною всього мого приниження й клопоту. Досить! Можливо, Тарзан зможе тебе врятувати з кімнати для гадюк!"

Вниз довгою вузького прохону кам'яних сходів й через замулений тунель Бетті завели до низьких важко засунених дверей.

Її брутально вкинули до смолоскипом освіченої круглої камінної кімнати.

Коли двері зачинилися, зловісне шипіння притягнуло її погляд на заглиблення біля підлоги. Настрашена, вона спостерегла величезну королівську кобру, що ширяла вперед.